

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2010-03-23

Kulturdepartementet

Ny ståndpunkt om ändringar i presstödet

Tidigare ståndpunkt om presstödet föreslås revideras enligt följande med anledning av en ny skrivelse från kommissionens konkurrensdirektorat.

1. Förslaget om villkor för användningen av stödet förstärks genom att det tydliggörs att tidningarna årligen bör redovisa till Presstödsnämnden vilka kostnader driftstödet har täckt. Nämnden ska kontrollera att stödet används för att täcka godkända kostnader.
2. Presstödsnämnden ska årligen rapportera till regeringen om utfallet av myndighetens kontroll av hur stödet används. Rapporterna ska årligen ges in till Europeiska kommissionen (kommissionen).
3. En tidsfrist på sex år fastställs för presstödsförordningen. Innan en ny förordning kan träda i kraft genomförs en översyn av stödets inverkan på mediemångfalden och konkurrensen.
4. Gränsen för hur stor del som stödet till storstadstidningarna får täcka av de extrakostnader som tidningarna har pga. den särskilda situationen på aktuella tidningsmarknader sänks från 50 % till 40 %. En beräkning med utgångspunkt i 2008 års kostnadsläge ger att det totala driftstödet till Skånska Dagbladet (SkD) skulle bli ca 37 mkr, jämfört med 43 mkr i det förra förslaget. Svenska Dagbladet (SvD) når fortsatt upp till taket på 45 mkr.

Tidplan

- Avsikten är att snarast, genom en skrivelse till kommissionens generaldirektorat för konkurrens (GD Konkurrens), avisera att justeringar kommer att göras i ändringsförslagen med utgångspunkt i den ståndpunkt som statsrådet och utskottet enas om.

- En underhandskontakt har tagits med GD Konkurrens för att informera om skrivelsen och tidplanen för regeringens propositionsarbete.
- En proposition om presstödet planeras att lämnas till riksdagen i mars 2010.
- Om kommissionen anser att de ändringar som föreslås är tillräckliga för att göra presstödet förenligt med EU:s statsstödsregler kan föreslagna ändringar träda i kraft i januari 2011.
- De föreslagna ändringarna kan inte genomföras utan kommissionens slutliga godkännande. Kommissionen kan komma att kräva ytterligare förändringar för ett godkännande.

Bakgrund

Kommissionens förslag till ändringar i juni 2009

- Kommissionen beslutade i juni 2009 om lämpliga åtgärder avseende det svenska presstödet, vilket innebär förslag till ändringar för att göra stödet förenligt med statsstödsreglerna i EUF-fördraget.
- Kommissionen föreslog en begränsning av stödbeloppet till storstadstidningarna, dvs. SvD och SkD, vilket 2010 uppgår till ca 62 miljoner kr per tidning och år. Utan att nämna några konkreta belopp vill kommissionen att storstadstidningar och större landsortstidningar behandlas på samma sätt i framtiden. Kommissionen kan acceptera att storstadsstödet fasas ut under en längre period, t.ex. fem år.
- Vidare föreslås ett införande av gränser för hur stor andel av tidningarnas kostnader som får täckas av driftstödet. För lågfrekventa tidningar (ett eller två nummer per vecka) föreslås en gräns på 75 %, och för hög- och medelfrekventa tidningar (tre till sju nummer per vecka) föreslås en gräns på 40 %.
- Kommissionen föreslog också en tidsbegränsning av presstödet, t.ex. till sex år, och att en översyn av stödets inverkan på mediemångfalden och konkurrensen ska göras innan det eventuellt förnyas.

Överläggning med konstitutionsutskottet i december 2009

- Den 15 december 2009 överlade kulturministern med utskottet om regeringens ståndpunkt i frågan om kommissionens förslag till ändringar i presstödet.
- När det gäller Sveriges inställning till de av kommissionen föreslagna ändringarna i den svenska presstödsordningen enades utskottet och statsrådet om följande ståndpunkt:

- Taket för stödet till storstadstidningarna sänks från dagens 64 mkr per tidning genom en nedtrappning till 45 mkr under fem år med start i januari 2011.
- Villkoret om utgivningsfrekvens skärps så att det för storstadstidningarna krävs sjudagarsutgivning.
- En gräns införs för hur stor del som stödet till storstadstidningarna får täcka av de extrakostnader som tidningarna har pga. den särskilda situationen på aktuella tidningsmarknader. Godkända kostnader är kostnader för söndagsutgivning och för att tillhandahålla en större redaktionell volym, dvs. minst 30 000 spaltmeter per år. Båda dessa krav ska finnas i presstödsförordningen. Gränsen sätts vid 50 % av extrakostnaderna, som tidningarna måste ange i stödansökan.
- Ett villkor införs om att tidningarna ska redovisa övergripande i efterhand till Presstödsnämnden hur driftsstödet använts i syfte att säkerställa att medlen går till den bidragssökande tidningen.
- Kommissionens förslag om att införa generella gränser för stödets andel av de totala kostnaderna, dvs. 40 % för hög- och medelfrekventa tidningar och 75 % för lågfrekventa tidningar, accepteras.

Skrivelse till kommissionen i december 2009

- Den 22 december 2009 skickades en skrivelse till kommissionen i vilken den ståndpunkt som utskottet och statsrådet enats om förmedlades. Samtidigt inleddes beredningen av ändringsförslagen genom remitteringen av departementspromemorian *Driftsstöd till dagspressen* (Ds 2009:68).

Skrivelse från GD Konkurrens i mars 2010

- Den 2 mars 2010 lämnade GD Konkurrens genom en skrivelse till den svenska regeringen sina synpunkter på regeringens skrivelse från december 2009.
- GD Konkurrens framför att kommissionens granskning av det svenska presstödet skulle kunna avslutas, förutsatt att Sverige dels åtar sig att genomföra de ändringar som följer av skrivelsen i december 2009, dels klargör ytterligare ett antal punkter avseende presstödet:
  - I anslutning till förslaget om villkor för användningen av stödet bör en mekanism etableras för att kontrollera att stödet används för att täcka godkända kostnader. Myndigheten som utövar kontrollen ska vara oberoende av stödmottagarna.

- Rapporter om hur stödet används ska skickas årligen till kommissionen. I rapporterna ska ingå resultatet av kontrollerna som nämns i föregående punkt.
- En tidsfrist för stödsystemet på upp till sex år bör fastställas och en översyn genomförs av stödets inverkan på mediemångfalden och konkurrensen innan systemet eventuellt förnyas.
- De nivåer som Sverige har föreslagit för det maximala stödbeloppet till storstadstidningarna och för täckningen av dessa tidningars extrakostnader behöver sänkas alternativt motiveras på mer objektiva grunder. GD Konkurrens framför att kommissionen endast kan acceptera ett tak och en stödintensitet som tar hänsyn till mediemångfalden och påverkan på konkurrensen.